ἐφεξῆς φωνάς. νῦν δὲ μετὰ τὸ διδάξαι πάσας, ἐκεῖνο πῶς ὡρίσατο τὸ συμβεβηκός. ἐπεὶ δὲ ἡ τῶν τεσσάρων ἀναίρεσις οὐ μόνον τὸ συμβεβηκὸς εἰσφέρει, ἀλλὰ καὶ τραγέλαφον καὶ ἄλλα πολλά, προσέθηκεν ὅτι ἀεὶ δέ ἐστιν ἐν ὑποκειμένῳ ὑφίστασθαι. ἐπειδὴ δὲ ἀεὶ ἐν ὑποκειμένῳ δεῖν ὑφίστασθαι τὸ συμβεβηκός, ἐξέωσε τὸν τραγέλαφον. οὐχ ὑφίσταται γὰρ ἐν ὑποκειμένῳ, ἀλλ' ἔστιν ἐν ψιλῇ ἐπινοίᾳ. ἐπειδὴ δὲ οὐκ εἶπε τί ἐστιν, ἀλλ' ἐξ ἀποφάσεως ἐποιήσατο τὴν ὑπογραφήν, εἰρηκὼς ὅτι οὔτε γένος ἐστίν, οὔτε τὰ λοιπά. καὶ τί ἐστι λέγει, ὅτι ἐν ὑποκειμένῳ ὑφίσταται.

ΠΕΡΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΤΩΝ ΠΕΝΤΕ ΦΩΝΩΝ

Κοινὸν μὲν δὴ πάντων τὸ κατὰ πλειόνων ὡς εἴρηται κατηγορεῖσθαι. Ἐν πᾶσι τοῖς πράγμασι, τρία ταῦτα θεωροῦνται. οὐσία. ταυτότης. ἑτερότης. οὐσίαν δὲ λέγω, οὐ τὴν ἀντικειμένην τοῖς συμβεβηκόσιν, ἀλλὰ τὴν ἑκάστου πράγματος ὕπαρξιν. διὸ καὶ ὄντα λέγεται. ἔχει δὲ καὶ ταυτότητα. ἐπεὶ γὰρ μία τῶν πάντων ἀρχή, ἀνάγκη τὰ πάντα κοινωνίαν τινὰ ἔχειν πρὸς ἄλληλα. πάλιν ἐπεὶ καὶ πολλά ἐστι πάντα τὰ ὄντα, ἀνάγκη καὶ ἑτερότητά τινα εἶναι, ἵνα καὶ πολλὰ ᾖ. ὅπου γὰρ πλῆθος, ἐκεῖ καὶ ἑτερότης. δεῖ οὖν καὶ ἐπὶ τῶν προκειμένων πέντε φωνῶν, ζητεῖν οὐσίαν. ταυτότητα. ἑτερότητα. ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς οὐσίας, ἤδη προείρηται. ἔφη γὰρ τὴν ὕπαρξιν αὐτῶν. περὶ δὲ τῆς ταυτότητος καὶ ἑτερότητος, νῦν λέγει. καὶ κατὰ τί κοινωνοῦσι, καὶ κατὰ τί διαφέρουσι. καὶ δύνανται μὲν οἱ εὐφυεστέρως διακείμενοι, ἐκ τῶν ἤδη ἐκτεθέντων τούτοις ἐπιστῆσαι. ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ βιβλίον πρός τινα τῶν ἐπὶ παλαιοτέρων γράφει, τοῦτο δὲ δῆλον ἐκ τοῦ τὰ ἐπιπόλαια τῶν θεωρημάτων πρὸς αὐτὸν γράφειν, αὐτὸς ἐκ τῶν ἐκτεθέντων ἐκλεξάμενος ταῦτα λέγει. καὶ πρότερον μὲν λέγει τὰ κοινὰ παρὰ πᾶσι παρακολουθοῦντα, ἵν' ἐν ἕκαστον παραβάλῃ πρὸς τὰ λοιπὰ τέσσαρα. καὶ λέγει κατὰ τί μέν, κοινωνοῦσι. κατὰ τί δέ, διαφέρουσιν. Ἰστέον δ' ὅτι, εἰ διαφορῶν τινῶν ὁποσωνοῦν ὑποκειμένων ἐθελήσομεν μαθεῖν, πόσας ποιοῦσιν αὗται διαφορὰς τῶν πρὸς ἀλλήλας συμπλοκῶν, μεθόδῳ τοιαύτῃ ὀφείλομεν χρήσασθαι. δεῖ γὰρ λαμβάνειν τὸν μονάδι ἐλάττονα ἀριθμόν, καὶ πολυπλασιάζειν αὐτὸν τὸν ἐξ ἀρχῆς προκείμενον. καὶ τὸν γινόμενον, μερίζειν δίχα. καὶ τοσαύτας συμπλοκὰς λέγειν γίνεσθαι. οἷον, πέντε εἰσὶν αἱ φωναὶ αἱ νῦν συγκρινόμεναι πρὸς ἀλλήλας. λάβε τὸν μονάδι ἐλάττονα τὸν τέταρτον, καὶ ποίησον τετράκις πέντε. καὶ γίνονται εἴκοσι. τούτων αὖθις τὸ ἥμισυ. ὅπερ ἐστὶ δέκα. καὶ τοσαύτας λέγε γίνεσθαι τῶν πέντε, τὰς πρὸς ἀλλήλας συμπλοκάς τε καὶ συγκρίσεις. λαμβάνομεν δὲ τὸν μονάδι ἐλάττονα, ἐπειδὴ αὐτό τι πρὸς αὐτό, οὐδὲν παραβάλλει, ἀλλ' ἄλλο πρὸς ἄλλο. πρὸς ἀλλήλους δὲ πολλαπλασιάζομεν, ἐπειδὴ τὴν πρὸς ἄλληλα παραβολὴν ζητοῦμεν, εἴτ' οὖν τὰς διαφοράς. τοῦ δὲ γινομένου ἀριθμοῦ λαμβάνομεν τὸ ἥμισυ, ἐπειδὴ ἐκ τοῦ γινομένου πολλαπλασιασμοῦ, συμβαίνει δὶς τὰ αὐτὰ παραβάλλεσθαι πρὸς ἄλληλα. ἕκαστον γὰρ τῶν πέντε, πρὸς τὰ λοιπὰ τέσσαρα πολλαπλασιάζεται. οἷον, τὸ γένος, πρὸς τὰ ἐφεξῆς τέσσαρα. καὶ πάλιν τὸ εἶδος, πρὸς τὸ γένος καὶ τὰ λοιπὰ τρία. καὶ συμβαίνει δὶς τὴν αὐτὴν ἑκάστου παραβολήν, ἤγουν διαφορὰν ποιεῖσθαι.

διὰ τοῦ τρίτου τοῦ γινομένου ἀριθμοῦ τὸ ἥμισυ λαμβάνομεν. Ἀλλὰ προηγουμένως μέν, τῶν ἀτόμων. κατὰ δὲ δεύτερον λόγον, καὶ τῶν περιεχόντων τὰ ἄτομα. Πάνυ ἀναγκαῖον ἐν τούτοις θεώρημα ὁ Πορφύριος λέγει. φησὶ γὰρ καὶ τὰ γένη, καὶ αἱ διαφοραί, κατηγοροῦνται τῶν εἰδῶν καὶ τῶν ἀτόμων. λέγεται γὰρ καὶ ζῷον καὶ ἄνθρωπος, ὁ Σωκράτης. ἀλλὰ προηγουμένως μέν, τῶν εἰδῶν κατηγοροῦνται. κατὰ δὲ δεύτερον λόγον, διὰ ταῦτα καὶ τῶν ἀτόμων. ἐπειδὴ γὰρ ὁ ἄνθρωπος ζῷον, καὶ ὁ Σωκράτης ζῷον. καὶ ἐπειδὴ ὁ ἄνθρωπος λογικόν, καὶ ὁ Σωκράτης λογικόν. κατηγορεῖται δὲ καὶ τὰ ἴδια, καὶ τὰ συμβεβηκότα τῶν εἰδῶν καὶ τῶν ἀτόμων. λέγεται γὰρ γελαστικός, ὁ ἄνθρωπος καὶ ὁ Σωκράτης. καὶ λευκός, ὁ ἄνθρωπος καὶ ὁ Σωκράτης. ἀλλὰ προηγουμένως μέν, τῶν ἀτόμων. κατὰ δὲ δεύτερον λόγον, καὶ τῶν εἰδῶν. οὐ γὰρ τῷ καθόλου ἄνθρωπον εἶναι γελαστικὸν ἢ λευκόν, λέγομεν γελαστικοὺς πάντας τοὺς κατὰ μέρος, ἢ λευκούς. ὁ γὰρ καθόλου ἄνθρωπος, ἀσώματός ἐστι, καὶ οὐχ ὑπάρχει γελαστικός, ἀλλὰ τῷ τοὺς κατὰ μέρος ἀνθρώπους εἶναι γελαστικοὺς ἢ λευκούς. καθόλου δέ, περὶ τῶν ἐν τοῖς πολλοῖς, ἢ ἐπὶ τοῖς πολλοῖς λέγει.

ΠΕΡΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΓΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΣ.

Κοινὸν δὲ γένους καὶ διαφορᾶς, τὸ περιεκτικὸν τῶν εἰδῶν. Μετὰ τὸ τὰς πέντε ὁμοῦ παραβαλεῖν ἀλλήλαις, καὶ εἰπεῖν καθ᾽ ἃ μὲν κοινωνοῦσι, καθ᾽ ἃ δὲ διαφέρουσι, βούλεται λαβεῖν ἓν ἕκαστον αὐτῶν, καὶ παραβαλεῖν πρὸς τὰ λοιπὰ τέσσαρα. καὶ δεῖξαι καθ᾽ ἃ μὲν κοινωνεῖ τὸ ἓν τῶν πολλῶν ἤγουν τοῖς τέσσαρσι, καθ᾽ ἃ δὲ διαφέρει. Κοινὸν δὲ γένους καὶ διαφορᾶς τὸ περιεκτικὸν τῶν εἰδῶν. Νῦν ἓν ἕκαστον παραλαμβάνει, καὶ παραβάλλει πρὸς ἕκαστον τῶν λοιπῶν ἰδίᾳ καθ᾽ ἕν. καὶ πρῶτον τὸ γένος παραβάλλει πρὸς τὴν διαφοράν, καὶ λέγει καθ᾽ ἃ κοινωνοῦσι, καὶ καθ᾽ ἃ διαφέρουσιν. Ὅσα τε κατηγορεῖται τοῦ γένους ὡς γένους, καὶ τῶν ὑπ᾽ αὐτὸ εἰδῶν κατηγορεῖται. Ὅσα γὰρ κατηγορεῖται τοῦ ζῴου, ταῦτα καὶ τῶν μετὰ τὸ ζῷον εἰδῶν, καὶ ἀτόμων. ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῆς διαφορᾶς. Ἆρα οὖν ἐπειδὴ τοῦ ζῴου κατηγορεῖται τὸ γένος, λέγομεν γὰρ τὸ ζῷον γένος, διὰ τοῦτο καὶ εἰδῶν καὶ ἀτόμων κατηγορηθήσεται; εἰ γὰρ τοῦτο, καὶ ὁ ἄνθρωπος, καὶ ὁ Σωκράτης, γένος. ὅπερ οὐκ ἔστι. καὶ ἐπειδὴ τὸ γένος δισύλλαβον, ἄρα καὶ ὁ ἄνθρωπος. Ῥητέον τοίνυν. ὅτι διὰ τοῦτο κοινῶς ὁ Πορφύριος προσέθηκε τὸ ὡς γένους, ἀντὶ τοῦ ὡς πράγματος. οὐ γὰρ ὡς σχέσιν ἔχοντος. τὸ γὰρ γένος καὶ τὸ δισύλλαβον καὶ ὅσα τοιαῦτα, τὴν σχέσιν τοῦ ζῴου δηλοῖ. ὅσα οὖν τοῦ ζῴου ὡς ζῴου κατηγορεῖται, τοῦτο γὰρ αὐτὸ δηλοῖ τὸ ὡς γένους, ταῦτα πάντως καὶ τῶν εἰδῶν καὶ τῶν ἀτόμων κατηγορεῖται. τὸ δὲ γένος τοῦ ζῴου, οὐχ ὡς ζῴου κατηγορεῖται, ἀλλὰ σχετικῶς. λέγεται γὰρ οὐ μόνον τὸ ζῷον γένος τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ ἵππου καὶ τῶν λοιπῶν, ἀλλὰ καὶ τὸ χρῶμα γένος λευκοῦ καὶ μέλανος, καὶ τῶν ἄλλων. ὁμοίως καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις κατηγορίαις εὑρήσεις. ὥστε τὸ γένος τοῦ ζῴου, οὐχ ὡς ζῴου κατηγορεῖται, ἀλλ᾽ ὡς ποιὰν σχέσιν ἀνειληφότος πρὸς τὰ ὑφ᾽ αὐτό. καὶ διὰ τοῦτο οὐ κατηγορηθήσεται κατὰ τῶν εἰδῶν καὶ τῶν ἀτόμων. ὁ αὐτὸς δὲ καὶ ἐπὶ τῆς διαφορᾶς λόγος. ὅσα γὰρ τῆς διαφορᾶς ὡς διαφορᾶς, καὶ οὐ σχέσιν δηλοῦντα κατηγορεῖται, τοσαῦτα καὶ τῶν ὑπ᾽ αὐτὴν εἰδῶν τε, καὶ ἀτόμων. Κοινὸν δὲ καὶ τὸ ἀναιρεθέντος ἢ τοῦ